

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia czerwca 2010 r.

LRZ – 4101-01-04/2010
P/10/161

**Pan
Jacek Sołek
Burmistrz Miasta i Gminy Kańczuga**

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miasta i Gminy w Kańczudze w zakresie stanu realizacji zadań finansowanych ze środków „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011” w latach 2008–2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 25 maja 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, ze stwierdzeniem nieprawidłowości, ocenia działalność Gminy Kańczuga w zakresie realizacji zadań z udziałem środków Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011.

W kontroli ustalono, że w latach 2007-2009 Gmina zarządzała 52 odcinkami dróg o łącznej długości 69,6 km. Wydatki na utrzymanie dróg, w tym na remonty i inwestycje, w 2008 r. wynosiły 2.545 tys. zł, a w 2009 r. – 3.357 tys. zł. Wykonane remonty i inwestycje przyczyniły się do poprawy jakości nawierzchni dróg, o czym świadczy stopniowe zmniejszanie się wskaźnika dróg wymagających remontu do całkowitej długości dróg; w 2007 r. wskaźnik ten wynosił 59%, w 2008 r. – 50%, w 2009 r. – 44,5% a w 2010 r. – 41%.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że Gmina – jako zarządca dróg gminnych – nie prowadziła ewidencji dla zarządzanych dróg wymaganej postanowieniami § 9, 10 i 11 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w *sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom* (Dz. U. Nr 67, poz. 582).

W kontroli ustalono, że książki drogi zostały założone dla wszystkich 52 odcinków zarządzanych dróg, ale jedynie dla 4 dróg książki były częściowo wypełnione, a dla pozostałych 48 wypełniono tylko pierwszą stronę książek. Dokumenty te były prowadzone dla obiektów mostowych. Nie prowadzono również dziennika objazdu dróg.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia nieprowadzenie, w okresie objętym kontrolą, rocznych i pięcioletnich kontroli wszystkich dróg, stosownie do wymogów art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a i pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 ze zm.) oraz art. 20 pkt 10 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o *drogach publicznych* (Dz. U. z 2007 r., Nr 19, poz. 115 ze zm.).

W kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą – na 52 odcinki zarządzanych dróg – jedynie na trzech zostały przeprowadzone okresowe kontrole ich stanu technicznego, w tym na dwóch wytypowanych do remontu w ramach Programu. Kontrole takie prowadzone były na obiektach mostowych. Przeprowadzenie tych kontroli zostało zlecone osobie posiadającej stosowne uprawnienia, nie zatrudnionej w Urzędzie.

Zgodnie z art. 93 pkt 8 ustawy *Prawo budowlane*, niewypełnienie obowiązku kontroli, o którym mowa w art. 62 ust. 1 tejże ustawy, stanowi wykroczenie.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że wnioski o dofinansowanie remontu dróg w ramach Programu zostały sporządzone rzetelnie, a dane i informacje w nich zawarte znajdowały potwierdzenie w dokumentacji źródłowej.

W kontroli ustalono, że Gmina złożyła dwa wnioski o dofinansowanie remontu dróg w ramach Programu. Pierwszy wniosek, złożony w listopadzie 2008 r., dotyczył dofinansowania zadania „Remont drogi gminnej Nr 1 10735 R Łopuszka Mała – Hucisko Nienadowskie w km 0+000 do 3+464 zlokalizowanej na działkach nr 137/2, 322 we wsi Łopuszka Mała, nr 2499 we wsi Pantalowice”, a drugi wniosek, złożony we wrześniu 2009 r., dotyczył zadania „Remont drogi gminnej Nr 1 10715 R ul. Wolności w Kańczudze w km 0+000 do 0+696”. Wyboru odcinków dróg do remontu w ramach Programu dokonano na podstawie aktualnego planu rozwoju sieci dróg i przeprowadzonych kontroli ich stanu.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację umów o udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach Programu.

W kontroli ustalono, że Urząd zawarł z Wojewodą Podkarpackim dwie umowy o udzielenie dotacji celowej: w dniu 4 maja 2009 r. – na dofinansowanie remontu drogi gminnej Nr 1 10735 R Łopuszka Mała – Hucisko Nienadowskie; oraz w dniu 21 kwietnia 2010 r. o dofinansowanie remontu drogi gminnej Nr 1 10715 R ul. Wolności w Kańczudze. Na realizację wymienionych zadań Gminie przyznano dofinansowanie, stanowiące 50% całkowitych kosztów realizacji każdego zadania (445 tys. zł na zadanie z 2009 r. i 249,2 tys. zł na zadanie z 2010 r. Remont drogi Łopuszka Mała – Hucisko Nienadowskie został wykonany w ustalonym terminie. Osiągnięto planowany efekt rzeczowy zrealizowanego zadania oraz rzetelnie i terminowo rozliczono otrzymaną dotację.

Remont drogi ul. Wolności w Kańczudze znajdował się w trakcie realizacji (planowany termin zakończenia lipiec 2010 r.).

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie – z uchybieniami dotyczącymi specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ) – ocenia prawidłowość udzielania zamówień publicznych.

W kontroli ustalono, że wyboru wykonawców zadań, realizowanych w ramach Programu, dokonano zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655 ze zm.) zwanej dalej *Pzp*. Postępowania zostały przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, zamówienia nie były dzielone na części. Umowy, zawarte z wykonawcami, były zgodne ze SIWZ i z treścią złożonych ofert.

W postępowaniu o udzielenie zamówienia na remont drogi Łopuszka Mała – Hucisko Nienadowskie w SIWZ stwierdzono braki i pomyłki. W SIWZ nie zamieszczono informacji o formalnościach, jakie powinny zostać dopełnione po wyborze oferty w celu zawarcia umowy w sprawie zamówień publicznych, podano niewłaściwy termin na wniesienie protestu oraz podano termin realizacji zamówienia inny niż we wzorze oferty.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia przygotowanie techniczne zadań inwestycyjnych, realizowanych w ramach Programu.

W kontroli ustalono, że zgodnie z treścią art. 30 cyt. ustawy *Prawo budowlane* Urząd zgłosił Staroście Przeworskiemu zamiar rozpoczęcia robót budowlanych na przedmiotowych drogach. Starosta nie zgłosił sprzeciwu do zakresu planowanych robót. Dla realizowanych zadań opracowano specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót. Dokumenty te precyzowały m. in. wymagania dotyczące materiałów wbudowywanych oraz badania tych materiałów, a także wymogi dotyczące warunków atmosferycznych przy wykonywaniu podbudowy i nawierzchni drogowych oraz warunki dotyczące kontroli jakości robót.

Regulacje zawarte w tych dokumentach, w razie wątpliwości co do jakości materiałów, dawały możliwość Zamawiającemu pobierania próbek materiałów i wykonania badań laboratoryjnych we własnym zakresie oraz zlecenie Wykonawcy przeprowadzenie dodatkowych badań tych materiałów.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia żądanie od wykonawców wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

W kontroli ustalono, że Zamawiający dopuszczał wniesienie zabezpieczenie należytego wykonania umowy wyłącznie w formach określonych w art. 148 cyt. ustawy *Pzp*, a jego zwrot lub zatrzymanie odbywało się zgodnie z art. 151 cyt. ustawy. Zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zostały wniesione przez wykonawców w formie, wysokościach i terminach przewidzianych umowami.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli nie zabezpieczono w pełni interesów Gminy przy realizacji w 2009 r. remontu drogi Łopuszka Mała – Hucisko Nienadowskie.

W kontroli ustalono, że w umowie z wykonawcą robót budowlanych brak było uregulowań dotyczących kar umownych lub odszkodowań w przypadku przerw w pracy, wynikających z przyczyn zależnych od Wykonawcy. Nie zawarto postanowień dotyczących kar za opóźnienia z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, opóźnienia z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego. Nie uwzględniono w umowie zapisów, określających sposób oraz częstotliwości przeprowadzania przeglądów gwarancyjnych, jak też nie określono terminów realizacji poszczególnych elementów robót oraz terminów i warunków odbioru robót zanikających. Nie wyegzekwowano od Wykonawcy opracowania programu zapewnienia jakości robót, który – zgodnie z wymogami specyfikacji technicznej – powinien szczegółowo określać m. in. organizację wykonywania robót, system proponowanej kontroli i sterowania jakością wykonanych robót, sposób i formę gromadzenia wyników badań laboratoryjnych oraz sposób i procedurę pomiarów i badań.

W kontroli ustalono, że podczas realizacji remontu drogi Łopuszka Mała – Hucisko Nienadowskie nie prowadzono dziennika budowy i nie zobowiązano inspektora nadzoru do dokumentowania w inny sposób wykonywanego przez niego nadzoru. Spowodowało to nieudokumentowanie podstawowych czynności, mających wpływ na jakość tych robót, w tym m. in.: warunków pogodowych, dokonywanych ocen i pomiarów materiałów, a tym samym brak potwierdzenia przestrzegania warunków pogodowych przy realizacji robót oraz dokonywania ocen parametrów nawierzchni przy odbiorze końcowym.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, pomimo czynności mające wpływ na jakość wykonywanych robót powinny być odnotowywane w dokumentacji zadania.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie – ze stwierdzeniem nieprawidłowości – ocenia dokonanie odbioru wykonanych robót drogowych w 2009 r.

W kontroli ustalono, że odbioru końcowego remontu drogi Łopuszka Mała – Hucisko Nienadowskie dokonano protokołem z dnia 21 lipca 2009 r., mimo nieprzedłożenia przez Wykonawcę opinii technologicznej, którą – zgodnie ze specyfikacją techniczną – należało sporządzić na podstawie wszystkich badań i pomiarów, załączonych do dokumentacji odbioru. Nie wyegzekwowano również od Wykonawcy – mimo ustaleń zawartych w umowie o roboty budowlane – pisemnej gwarancji. O udzielenie takiej gwarancji wystąpiono do Wykonawcy dopiero w trakcie kontroli NIK.

Wszystkie roboty zanikające i ulegające zakryciu zostały odebrane przez komisję, w skład której wchodził przedstawiciel Urzędu i inspektor nadzoru. W protokołach z tych odbiorów stwierdzano brak zastrzeżeń co do jakości robót i zezwalano na wykonywanie następnych prac. Podczas odbioru końcowego zadania nie stwierdzono wad i nienależytego wykonania umowy. Terminy odbioru końcowego wykonanych robót były zgodne z zawartą umową. Zakres robót ustalony w dokumentacji technicznej został wykonany.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o zapewnienie:

1. prowadzenia dla zarządzanych dróg ewidencji, wymaganej postanowieniami § 9, 10 i 11 rozporządzenia Ministra Infrastruktury *w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom*;
2. przeprowadzania kontroli okresowych dróg na zasadach określonych przepisami art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a i pkt 2 ustawy *Prawo budowlane* oraz art. 20 pkt 10 o *drogach publicznych*;
3. dokumentowania, podczas realizacji zadań inwestycyjnych na drogach, czynności prowadzonych przez inspektora nadzoru;
4. przedkładania przez Wykonawców robót, przy odbiorze końcowym, dokumentacji określonej w specyfikacji technicznej zadania.

Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Burmistrzowi prawo złożenia do

dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pana Burmistrza w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.